

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1249 ²	Μεγάλη Τρίτη βράδυ 26 Ἀπριλίου 2016 (2006)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

«Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη...»

Ἀπόψε, ἀγαπητοί μου, παρατηρεῖται συρροή στους ναούς για τὸ **ἔξοχο τροπάριο τῆς Κασσιανῆς**. Ἔρχονται πολλοὶ για νὰ τ' ἀκούσουν. Ἀλλὰ φτάνει μόνο νὰ τ' ἀκούμε; Τὸ μέλος βέβαια εἶνε ἀναγκαῖο, ἀλλὰ δὲν εἶνε τὸ πᾶν. Ἕνας πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας λέει: Ὅπως ἡ μάνα, για νὰ δώσῃ ἕνα πικρὸ φάρμακο στὸ παιδί, τὸ ἀλείφει μὲ μέλι κ' ἔτσι γίνεται εὐπρόσδεκτο στὸ λάρυγγά του, ἔτσι καὶ ἡ γλυκειά μας μάνα, ἡ Ἐκκλησία, τὰ σπουδαῖα νοήματα τῶν ὕμνων τὰ περιαλείφει μὲ μέλι, μὲ τὸ μέλος, τὸ ἄσμα, ὥστε νὰ εἶνε εὐχάριστα. Ὅ,τι εἶνε τὸ μέλι στὸ φάρμακο, εἶνε καὶ τὸ μέλος στὰ τροπάρια ποὺ ἀκούμε. Ἀλλὰ ἡ οὐσία εἶνε τὰ νοήματα. Δὲν θὰ ὠφεληθοῦμε σὲ τίποτα, ἐὰν τὸ ἄσμα αὐτὸ τῆς Κασσιανῆς δὲν γίνῃ καὶ δικό μας τραγούδι, ἐὰν δὲν ποῦμε· Αὐτὰ ποὺ λέει ἡ ποιήτρια, **για μένα τὰ λέει**.

Τὸ ἱστορικὸ τοῦ ποιήματος. Τὸ 830 μ.Χ. στὸ Τρίκλινον, τῇ μεγάλῃ αἰθουσα τῶν ἀνακτόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔγινε τελετή. Συγκεντρώθηκαν ἀπὸ παντοῦ νέες ποὺ διακρίνονταν για τὸ κάλλος καὶ τὴν εὐγένεια τῆς καταγωγῆς τους. Μία ἀπὸ αὐτὲς ἐπρόκειτο νὰ διαλέξῃ για σύζυγό του ὁ αὐτοκράτωρ Θεόφιλος δίδοντάς της ἕνα χρυσὸ μῆλο.

Στάθηκε ἐμπρὸς στὴν **Κασσιανή**. Θέλησε, πρὶν τὴν ἐκλέξῃ, νὰ τῆς ἀπευθύνῃ μιὰ ἐρώτησι. Ἡ Κασσιανὴ θεώρησε τὴν ἐρώτησι προσβλητικὴ για τὸ γυναικεῖο φύλο καὶ ἀπάντησε. Ἡ γυναίκα, εἶπε, δὲν εἶνε μόνο πηγὴ τοῦ κακοῦ, ὅπως λένε, ἀλλὰ καὶ πηγὴ κάθε καλοῦ. Ἡ ὀρθὴ αὐτὴ ἀπάντησι δὲν εὐχαρίστησε τὸν Θεόφιλο, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὸ χρυσὸ μῆλο σὲ κάποια ἄλλη, τὴν Θεοδώρα, τῆς ἰδίας καλλονῆς, ἀλλὰ σεμνὴ καὶ ἀπέριττη. Ἡ Κασσιανὴ πληγώθηκε. Ἔφυγε, ἔγινε μοναχὴ, ἔζησε μὲ ταπεινῶσι καὶ συνέθεσε ὠραῖα ποιήματα. Τὸ πιὸ ὑπέροχο εἶνε τὸ τροπάριο τῆς σημερινῆς ἡμέρας.

«*Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή...*». **Ποιὰ γυναίκα ἄραγε νὰ ἐννοῖ;** Ἡ Κασσιανὴ ἐμπνεύσθηκε ἀπὸ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ὅπως καὶ ἄλλοι μεγάλοι συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχνες. Ὅταν πᾶτε στὸ σπίτι σας, διαβάστε μία, δύο καὶ τρεῖς φορές τὸ 7ο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου (Λουκ. 7,36-50). Ἐκεῖ ὑπάρχει ἡ θαυμασιὰ εἰκόνα μιᾶς ἀμαρτωλῆς γυναίκας, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποία στρέφονται οἱ ὕμνοι τῆς σημερινῆς ἡμέρας· μιλοῦν για μία **«πόρνη»**. Ποιὰ εἶνε αὐτή;

Ἦταν **μιὰ ἀμαρτωλὴ γυναίκα** ποὺ πουλοῦσε τὰ κάλλη της. Ζοῦσε βίον ἀκολασίας καὶ διαφθορᾶς, ἦταν ἕνα κουρέλι. Ὅταν ὅμως ἀκουσε για τὸ Χριστό, μετανόησε. Πῆγε σ' ἐκεῖνον ποὺ συγχωρεῖ τοὺς μετανοημένους καὶ τοῦ ἔδειξε τὴν εὐγνωμοσύνη της για τὸ ἔλεός του μ' ἕνα τρόπο μοναδικό. Ἀγόρασε πολῦτιμο μύρο, πλησίασε τὸν Κύριο, καὶ ἔχυσε τὸ μύρο στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ πόδια του. Κατόπιν ἔλυσε τὰ μαλλιά της, τὰ ἔκανε πετσέττα καὶ σκούπισε μ' αὐτὰ τὰ πανάχραντα πόδια τοῦ Χριστοῦ.

Συγκινητικὴ σκηνή. Αὐτὴν εἶχε ὑπ' ὄψι της ἡ Κασσιανὴ ὅταν ἔγραφε **«Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή...»**.

Ἄλλ' αὐτὴ ἡ γυναίκα, ἀγαπητοί μου, εἰκονίζει **κάθε ψυχὴ, ὀλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος**. Ὅποια θέσι κι ἂν ἔχουμε, σ' ὁποιοδήποτε ἐπίπεδο κι ἂν βρισκώμαστε, **ἐμεῖς εἴμαστε** τὸ πρόσωπο ποὺ κρύβεται στὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ τροπαρίου. Μερικοί, ἐπειδὴ ἐκτελοῦν ὠρισμένους τύπους (ἀνάβουν κερία, ἐκκλησιάζονται, ἢ καὶ ἐξομολογοῦνται καὶ κοινωνοῦν σως), νομίζουν πὼς ἔφτασαν στὰ ὕψη, πὼς εἶνε καθαροὶ καὶ ἀμόλυντοι. Ἐλάχιστοι ἔχουν τὸ **«γνώθι σ' αὐτόν»**. Ὅλοι θεωροῦν τὸν ἑαυτό τους ἅγιο. Ἐγώ, σοῦ λένε, εἶμαι ὁ καλύτερος Χριστιανός... Ἄν τοὺς θίξῃς ὅμως, βλέπεις πὼς ἀντιδροῦν.

Αυτό τὸ ὑπερήφανο φαρισαϊκὸ πνεῦμα συντρίβει σήμερα τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς. Μᾶς καλεῖ σὲ βαθειὰ **αὐτοσυγκέντρωσι καὶ ἔσωστρέφεια**. Θ' ἀναφέρω **δύο παραδείγματα**, γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ πιὸ κατανοητό.

● Ἔχετε μπροστά σας **ἓνα ποτήρι νερό**. Φαίνεται διαυγές, ὀλοκάθαρο, κ' εἴστε ἔτοιμοι νὰ τὸ πιῆτε. Ἄν τὸ πᾶτε στὸ μικροβιολογικὸ ἔργαστήριο καὶ τὸ ἐξετάσετε μὲ τὸ μικροσκόπιο, θὰ δῆτε χιλιάδες - ἑκατομμύρια μικρὰ ζωᾶκια νὰ κολυμποῦν μέσα στὸ ποτήρι, ὅπως οἱ πάπιες καὶ οἱ χῆνες στὸ ποτάμι. Αὐτὰ ὀνομάζονται μικρόβια. Ἀηδιάζεις ἂν τὰ δῆς στὸ μικροσκόπιο. Ἔ, ἔτσι εἶνε καὶ ἡ ψυχὴ μας. Ποτήρι μὲ καθαρὸ νερὸ φαίνεται· ἂν ὅμως τὸ περάσουμε ἀπὸ τὸ μικροσκόπιο, ὦ Θεέ μου τί θὰ δοῦμε στὴν καρδιά μας! Πλήθος μικρόβια. Δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινη καρδιά πού νὰ μὴν ἔχη «μικρόβια», πάθη καὶ ἁμαρτήματα. Καὶ οἱ ἀγιώτεροι ἄνδρες ἔχουν τὰ ψεγάδια καὶ τὰ ἐλαττώματά τους. **Κανένας δὲν εἶνε ἀναμάρτητος** παρὰ μόνο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

● Ἄλλη μιὰ εἰκόνα. **Ἡ θάλασσα** στὴν ἐπιφάνειά της φαίνεται ὀλοκάθαρη, δὲν βλέπεις τίποτα. Ἄν ὅμως ρίξης τὰ δίχτυα δέκα μέτρα κάτω, θὰ μαζέψῃς πλήθος ψάρια. Καὶ ἂν προχωρήσῃς μὲ σκάφανδρο ἀκόμη περισσότερο καὶ πᾶς στὰ σκοτεινὰ βάθη, ἐκεῖ θὰ δῆς κῆτη καὶ μεγάλα θηρία πού λέει ὁ ψαλμωδός: «*Αὐτὴ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος, ἐκεῖ ἔρπετά, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων*» (Ψαλμ. 103,25). Σὰν τὴ θάλασσα εἶνε καὶ ἡ ἀνθρώπινη καρδιά· στὴν ἐπιφάνεια φαίνεται καθαρὴ, ἀλλὰ στὰ βάθη, στὸ *ὑποσυνείδητο* πού λένε οἱ ἐπιστήμονες, **κρύβονται θηρία**· καὶ σὲ μιὰ στιγμή, πού δὲν περιμένεις, ἐξέρχονται. Τότε καὶ ὁ ἀγιώτερος ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ διαπράξῃ τὸ μεγαλύτερο ἔγκλημα. Βαθειὰ εἶνε ἡ θάλασσα, ἀλλὰ πιὸ βαθειὰ ἡ ἀνθρώπινη καρδιά (βλ. 1ερ. 17,9). Ἄν τὴν περάσουμε ἀπὸ τὸ μικροσκόπιο, θὰ φρίξουμε. Καὶ τότε δὲν θὰ ξαναποῦμε «Εἶμαι ὁ καλύτερος», ἀλλὰ θὰ παραδεχτοῦμε ὅτι «*ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα*» ψυχὴ εἶμαστε ἐμεῖς, ἔστω καὶ ἂν δὲν διαπράξαμε τὰ μεγάλα ἐγκλήματα τῆς ἁμαρτωλῆς ἐκείνης γυναίκας.

Ἄβυσσος εἶνε ἡ ἀνθρώπινη καρδιά· καὶ καλούμεθα αὐτὴ τὴ Μεγάλῃ Ἐβδομάδα νὰ κάνουμε ἐνδοσκόπησι, ἔρευνα τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ ἄλλη ἄβυσσος: **τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ**. Θαυμάζει ἡ ποιήτρια γιὰ τὸ πλήθος τῶν ἁμαρτιῶν μας, θαυμάζει ὅμως καὶ τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ. «*Ἄμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἄβυσσους τίς ἐξιχνιάσει,*

ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;». Ποιὰ εἶνε τὰ «*κρίματα*» τοῦ Κυρίου; Εἶνε οἱ ἀνεξιχνίαστες βουλές του, **τὰ σχέδια** πού ἔχει ὁ Θεὸς **γιὰ τὴ σωτηρία μας**. Ὅπως ὁ μηχανικὸς ἔχει σχέδιο γιὰ κάθε οἰκοδόμημα, ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς ἔχει τὸ σχέδιό του γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ γιὰ τὴν κάθε ψυχὴ ξεχωριστά. Καὶ **οἱ λεπτομέρειες** στὸν ἀνθρώπινο βίον εἶνε σημαντικὲς γιὰ τὴ σωτηρία. Θέλετε παράδειγμα; Δέστε τὴν Κασσιανή. Λεπτομέρεια ἦταν ὅτι κρατοῦσε ὁ Θεόφιλος τὸ χρυσὸ μῆλο, λεπτομέρεια ὅτι κοντοστάθηκε νὰ τῆς τὸ δώσῃ, λεπτομέρεια ἡ κρίσις του περὶ γυναικός, λεπτομέρεια ὅτι ἡ Κασσιανὴ δὲν συγκρατήθηκε ἀλλὰ ἀπήντησε. Ἀπὸ τίς λεπτομέρειες αὐτὲς ἔχασε τὸ θρόνο. Πίσω ἀπὸ κάθε λεπτομέρεια κρύβεται ἡ βουλή τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ βουλή τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν Κασσιανὴ ἦταν, νὰ χάσῃ τὸν ἐπίγειο βασιλέα καὶ νὰ κερδίσῃ τὸν οὐράνιο, καὶ ἀντὶ γιὰ ἐπίγειο ἔρωτα ν' ἀποκτήσῃ θεῖον ἔρωτα. Βασίλισσες καὶ πριγκίπισσες πέρασαν πολλὰ ἀπὸ τὸν κόσμον, ἔκαναν κρότο, ἀλλὰ ἔσβησαν σὰν τὰ πυροτεχνήματα. Σβήνουν καὶ μαραίνονται τὰ κάλλη καὶ οἱ ἰκανότητες τῶν γυναικῶν. Τὸ ὄνομα ὅμως τῆς Κασσιανῆς μένει καὶ τὸ ἄστρο της κάθε Μεγάλῃ Τρίτῃ θὰ συγκεντρῶνῃ τοὺς πιστοὺς καὶ θὰ μᾶς καλῇ **νὰ δοῦμε τὴν ἁμαρτωλότητά μας**.

* * *

Ἀδελφοί μου· ἂν συνεχίσουμε νὰ λέμε, ὅτι εἴμαστε οἱ ἀγιώτεροι τῶν ἀνθρώπων, τότε «μηδὲν εἰς τὸ πηλίκον».

Ἐξετάστε τὸν ἑαυτὸ σας, περάστε τον ἀπὸ τὸ μικροσκόπιο καὶ τίς ἀκτίνες τοῦ Εὐαγγελίου. Βυθιστῆτε στὰ ἄδυστα τῆς καρδιάς σας, ἐρευνῆστε τὸ ὑποσυνείδητό σας. Ἀποκτήστε τὸ «*γνώθι σ' αὐτόν*». Δέστε τὸν κίνδυνον, πού διατρέχετε ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία τῶν παθῶν πού ὑποθάλλετε μέσα σας, δέστε τὴν ἄβυσσον τῶν ἁμαρτιῶν σας. Δέστε καὶ τὴν ἄβυσσον τῶν κριμάτων τοῦ Θεοῦ. Καὶ τέλος μετανοῆστε: **τρέξτε μὲ συντριβὴ στὸν πνευματικόν**. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πού δὲν μετανόησαν ἀκόμα, δὲν ἔχυσαν οὔτε ἓνα δάκρυ γιὰ τίς ἁμαρτίες τους, καὶ ὅμως λέγονται Χριστιανοί.

Ἄς συναισθανθοῦμε τ' ἁμαρτήματά μας, ἄς μετανοήσουμε, καὶ τὸ τραγούδι τῆς Κασσιανῆς **ἄς γίνῃ καὶ δικό μας τραγούδι**. «*Ἄμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἄβυσσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;*». Ἐν ὅσῳ θὰ ψάλλεται τὸ τροπάριον αὐτό, ἄς μὴν ἀκούγεται τίποτε ἄλλο παρὰ μόνο ὁ θρῆνος τῆς μετανόησης ψυχῆς μας. Ἄλλοίμονο σ' αὐτόν πού δὲν θρηνεῖ αὐτὲς τίς μέρες.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**